

Fitxa descriptiva del projecte

Aprentatge Servei Servei Comunitari ambiental

Dades generals del projecte	
Títol del projecte	Biodiversitat urbana a l'abast de tothom: caixes niu d'ocells als espais verds de Lleida.
Tipologia	Servei Comunitari ambiental
Àmbit temàtic	Biodiversitat
Xarxa/entitat impulsora de la XESC	Lleida
Altres entitats/agents promotors	<i>Fundació per a la sostenibilitat Lleida 21 Ajuntament de Lleida Institut Català d'Ornitologia (ICO) Instituts Voluntaris del cens de cigonyes de l'ajuntament de Lleida</i>
ODS relacionats	<i>ODS Principal: 11 Ciutats i comunitats sostenibles ODS Secundaris: 3 Salut i benestar. 4 Educació de Qualitat 15 Vida d'ecosistemes terrestres</i>
Més informació del projecte	

IMATGES

Alumnes del Col·legi El Carne - Lleida

NOTÍCIES:

Notícies de la Regidoria d'Habitatge i Transició Ecològica – "Ajuntament de Lleida
"Les escoles de Lleida segueixen treballant per la sostenibilitat malgrat la

pandèmia”

<https://urbanisme.paeria.es/sostenibilitat/noticies/les-escoles-de-lleida-segueixen-treballant-per-la-sostenibilitat-malgrat-la-pandemia>

“La Paeria presenta les experiències de participació ciutadana en l'estudi de la biodiversitat”

<https://urbanisme.paeria.es/sostenibilitat/noticies/la-paeria-presenta-les-experiencies-de-participacio-ciutadana-en-l2019estudi-de-la-biodiversitat>

Objectius

Referits a l'aprenentatge (podeu posar un màxim de 4 objectius)

- Promoure el pensament crític sobre la relació dels ésser humans amb el seu entorn utilitzant el marc dels serveis dels ecosistemes, i concretament, analitzant l'empremta humana sobre la biodiversitat urbana.
- Promoure la capacitat de cercar informació i sintetitzar-la per elaborar material informatiu relacionat amb la biodiversitat i el monitoratge de caixes niu.
- Elaboració del material necessari per a l'execució del projecte.
- Aprendre a treballar en grup promovent els valors de compromís, responsabilitat, respecte a la natura.

Referits al servei (podeu posar un màxim de 4 objectius)

- Construcció de caixes nius per a ocells.
- Monitoratge de caixes niu d'ocells i ratpenats.
- Realització d'un itinerari de caixes niu amb informació digital.
- Generació d'un grup de voluntaris relacionat amb el monitoratge de caixes nius.

Breu descripció del projecte (màxim 250 paraules)

El projecte de Servei Comunitari és una proposta per sensibilitzar a la ciutadania sobre la pèrdua de biodiversitat i fomentar la seva recuperació a través de la recuperació d'espais adients per a la nidificació amb la instal·lació de caixes niu a la ciutat de Lleida.

Aquest projecte sorgeix de la necessitat d'afavorir la biodiversitat urbana i fomentar el vincle dels joves al seu patrimoni ecològic. Els alumnes adquiriran coneixements teòric-pràctics per a la construcció de caixes nius i el mètode científic lligat al monitoratge de biodiversitat.

Les dades que es recullen serviran per crear la fitxa de seguiment virtual de les caixes niu. Aquesta informació anirà associada a un codi QR que els alumnes realitzaran per generar un itinerari de caixes nius per la ciutat de Lleida.

Vinculació curricular (marqueu les caselles corresponents)

Nivell d'educació infantil-primària:
competències bàsiques

Nivell d'educació secundària:
competències bàsiques per àmbits

☐ artística i cultural ☐ comunicativa lingüística i audiovisual ☐ aprendre a aprendre ☐ autonomia i iniciativa personal ☐ coneixements i interacció amb el món físic ☐ matemàtica ☐ social i ciutadana ☐ tractament de la informació i competència digital	☒ personal i social ☐ artística ☒ digital ☐ cultura i valors ☐ lingüística ☒ social (ciències socials) ☒ científica i tecnològica ☐ matemàtica ☐ educació física

Podeu explicar breument els continguts curriculars (màxim 250 paraules).

La pèrdua de la biodiversitat urbana i la presa de solucions és una problemàtica interdisciplinària, en la qual s'han de posar de manifest la interrelació entre el medi social i el medi natural. Tanmateix, l'aportació de solucions a la pèrdua de la biodiversitat, que en aquest projecte es vehicularan a través de la construcció i instal·lació de caixes niu, requereix de l'execució d'accions concretes i de la presa de decisió tenint en consideració els coneixements après durant l'execució del projecte.

Vinculació amb el currículum de 3r d'ESO:

Àmbit científicotecnològic: contextualitzar la problemàtica de la pèrdua de la biodiversitat, l'anàlisi de l'empremta humana sobre el territori, construcció de les caixes niu i el procés de monitoratge.

Àmbit social: incidir positivament en la vinculació i visió que l'alumnat pugui tenir amb els seu patrimoni ecològic per posar en valor els espais verds a la ciutat.

Àmbit digital: potenciar l'ús ètic i responsable de les tecnologies digitals com eines valuoses per fer mesuraments, recull d'informació i difusió dels resultats.

Àmbit personal i social: incideix fonamentalment en el procés d'aprenentatge dels alumnes en el qual es potencia les habilitats i estratègies per generar autoconeixement i pensament crític, alhora que es potencien les aptituds i els valors relacionats amb el treball en grup i la cura a la natura com la responsabilitat, la resolució, l'autoestima o l'empatia.

Temporització

Sessions d'aprenentatge a l'aula. En aquest apartat podeu indicar una estructura aproximada de les sessions d'aprenentatge, com per exemple el calendari de les sessions, nombre de sessions i durada, temàtica, persones responsables, etc.

Actuació 1: Xerrada-taller: Els serveis dels ecosistemes a la ciutat. Rol de la biodiversitat

urbana. 2

hores, a l'aula.

Actuació 2: Testimoni expert sobre la biodiversitat com a indicador ambiental. Visita guiada als Aiguamolls de Rufeia amb el tècnic de biodiversitat de l'Ajuntament de Lleida. 4 hores, als aiguamolls de Rufeia.

Actuació 3: Què sabem de la biodiversitat? 2 hores, a l'aula.

Actuació 5: Taller de planificació: cada espai verd amb la seva caixa niu i el seu ocell. 2 hores, a l'aula.

Actuació 6: Taller d'aprenentatge: Construcció de caixes nius d'ocell d'acord amb la selecció d'espècies i espais verds urbans. 4 hores, a l'aula.

Actuació 9: Elaboració d'una ruta digitalitzada de caixes niu per a famílies – Itineraris Caixes Niu a Lleida. 2 hores, a l'aula.

Actuació 11: Participació en la Fira de projectes a la Cloenda de secundària de l'Agenda 21 Escolar de Lleida. 5 hores, al Centre d'Interpretació de la Mitjana.

Actuació 12: Reflexió final i avaluació del projecte. 1 hores, a l'aula.

Actuació 13: Difusió de les actuacions del projecte. 1 hores, a l'aula.

Sessions de servei. En aquest apartat podeu indicar una estructura aproximada de les sessions de servei, com per exemple calendari de les sessions, nombre de sessions i durada, temàtica, persones responsables, etc.

Actuació 4: Taller d'aprenentatge: Com es fa el monitoratge de les caixes niu instal·lades a la Mitjana. 4 hores, al Centre d'Interpretació de la Mitjana.

Actuació 7: Taller d'aprenentatge: Pengem les caixes niu als espais verds de Lleida. 4 hores, als espais verds de Lleida.

Actuació 8: Taller de monitoratge: seguiment de les caixes niu instal·lades. 4 hores, als espais verds de Lleida.

Actuació 10: Presentació dels Itineraris Caixes Niu a Lleida 2 hores, als espais verds de Lleida.

Sistema d'avaluació del projecte. Expliqueu breument com i quan s'ha avaluat el projecte i quins indicadors s'han fet servir (màxim 250 paraules)

Principal mecanisme d'avaluació: Comissió de seguiment educativa amb la participació de l'Equip docent implicat i coordinadora del projecte. La comissió es formarà a l'inici de curs per tenir un seguiment de les actuacions realitzades i es reunirà a l'acabament de cada una de les fases del projecte. 1a reunió de seguiment: Desembre 2019 2a reunió de seguiment: Març –Abril 2020 3a reunió de seguiment: Juny 2020.

Comunicació i difusió del projecte. Si duu a terme accions de comunicació i difusió, indiqueu quina/es són (màxim 250 paraules)

L'execució del projecte generarà informació valuosa per difondre entre els col·lectius ambientals i la ciutadania en general. Al llarg del projecte, la coordinadora de la coordinadora de l'Agenda 21 Escolar i del projecte dinamitzarà i gestionarà amb l'equip de Premsa de l'Ajuntament de Lleida i de la Fundació Lleida 21 per incloure notícies a les xarxes socials (@A21ELleida) i generant un hashtag pel projecte. Es realitzaran notícies periòdiques als butlletins de l'Agenda 21 Escolar pel curs 2020/2021 per informar els centres

educatiu membres a la xarxa del projecte. S'impulsarà que els alumnes generin una breu notícia relacionada amb l'actuació que consideri més rellevant per sensibilitzar a la ciutadania de la importància de tenir cura de les caixes niu instal·lada als espais verds de Lleida.

Teniu previst fer algun tipus d'acte de reconeixement o cloenda? (màxim 250 paraules)

Hi ha dos actes de reconeixements contemplats:

Actuació 10: Presentació dels Itineraris Caixes Niu a Lleida, amb la difusió del treball realitzat a la ciutadania.

Actuació 11: Participació en la Fira de projectes a la Cloenda de secundària de l'Agenda 21 Escolar de Lleida, amb la difusió del treball realitzat als centres membres de l'Agenda 21 Escolar de Lleida.

Altres aportacions sobre el projecte: punts forts, propostes de millora, altres canals que hàgiu fet servir...

Punts forts del projecte és la part eminentment pràctica del projecte amb la construcció de les caixes niu que els alumnes pengen a espais propers del centre i on generalment viuen i després la realització del seguiment de les seves caixes.

Es va detectar una gran oportunitat per treballar la biodiversitat més propera ja que a la primera actuació d'introducció i sensibilització sobre la biodiversitat els alumnes mostren un gran desconeixement de les espècies més propers; així com dels possibles serveis dels ecosistemes que proporcionen per la seva vida i benestar.

Altre punt fort del projecte ha estat el vincular i realitzar algunes activitats al Parc Municipal de la Mitjana on hi ha localitzades caixes niu des de fa anys i amb un gran èxit, amb la qual cosa tots els centres, independentment de si les seves caixes han o no tingut èxit, han pogut veure caixes ocupades i s'ha pogut explicar el cicle de vida dels ocells.

Les propostes de millores es relacionen amb la selecció del tipus de caixes niu a penjar per part de la persona ornitòloga principalment (i no pels alumnes) per aconseguir un major èxit d'ocupació de les caixes niu.

Informació sobre el centre educatiu on s'ha implantat el projecte

Nom del centre educatiu	Institut Castell dels Templers, Institut Joan Oró, Institut-Escola Torre Queralt, Col·legi El Carme
Població	Lleida
Nivell educatiu	Secundària (3r d'ESO)
Nombre d'alumnes	93
Resultats del servei/materials elaborats	55 caixes niu construïdes i penjades Fitxes de monitoratge de les caixes niu. Documentació electrònica sobre els Itineraris de Caixes Niu a Lleida generats pels alumnes. Dossier de l'educador/a per a la 1a Actuació del projecte "Xerrada-taller: Els serveis dels ecosistemes a la ciutat. Rol de la biodiversitat urbana". Cartells sobre les caixes niu d'ocells (inclòs el codi QR per dirigir a les persones que els contemplin a la web).
Assignatura/es que s'han vist	<i>Tecnologia, naturals, altres</i>

involucrades en el projecte	
Altres entitats/agents	
Més informació	https://urbanisme.paeria.cat/sostenibilitat/A21E/seguiment-caixes-niu/SCA

[Es pot repetir la taula amb les dades d'altres centres educatius.]